

Radomska Fabryka
Farb i Lakierów

KARTA CHARAKTERYSTYKI PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO

EMALIA FTALOWA SCHNĄCA NA POWIETRZU „RAFTALUX”

Nr karty:
180

Nazwa dostawcy produktu: RADOMSKA FABRYKA FARB I LAKIERÓW RAFIL SA.

Adres: ul. Czarna 29, 26-600 RADOM

Kontakt: tel. (048) 36 71 900, fax: (048) 36 71 990 e-mail: rafil@rafil.pl

REGON: -670715214-

1. IDENTYFIKACJA PREPARATU

Nazwa produktu: Emalia ftalowa schnąca na powietrzu „RAFTALUX”, biała

Symbol KTM: 1313-161-89010-8XX

Symbol PKWiU: 24.30.12-29.00-01-0001-XX

2. SKŁAD / INFORMACJE DOTYCZĄCE SKŁADNIKÓW.

Właściwości chemiczne produktu:

Emalia ftalowa schnąca na powietrzu „Raftalux”, biała jest zawiesiną bieli tytanowej j żywicy ftalowej typu TRE-140, w metoksypropanolu (około 45 %) z dodatkiem środków pomocniczych. Emalia w swoim składzie nie zawiera związków metali ciężkich i benzenu. Żywica ftalowa TRE-140 jest produktem własnym zakładu. Emalia „Raftalux” przeznaczona jest do malowania i renowacji sprzętu gospodarstwa domowego, stolarki budowlanej, lamperii, mebli oraz elementów metalowych i drewnopodobnych. Na powierzchnie наносzona jest pędzlem lub za pomocą natrysku pneumatycznego. Wysycha na powietrzu w temperaturze $20 \pm 2^{\circ} \text{C}$.

Składniki / zanieczyszczenia produktu stwarzające zagrożenie:

Nazwa chemiczna	% m/m	Numer CAS	Numer ONZ (UN)	Numer INDEKSOWY	Symbol	Symbol ryzyka
Metoksypropanol (1-Metoksy-2-propanol)	22--29	107-98-2	1993	603-064-00-3	-	10
Dowanol PMA-E (octan 2-metoksy-1- metyloetylu)	5,5-6,0	108-65-6	3272	607-195-00-7	Xi	10-36

Klasyfikacja wyrobu p. 3 i p. 15.)

3. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ.

Szczególne zagrożenia:

Wyrób został sklasyfikowany jako: preparat łatwo palny. Pary przy dość dużych stężeniach tworzą mieszaniny wybuchowe z powietrzem, ponieważ są cięższe od powietrza, gromadzą się przy powierzchni ziemi oraz w dolnych partiach pomieszczeń, mogą stanowić zagrożenie pożarowe.

R : 10-66-67

S : 2 – 24-36-42-51

4. PIERWSZA POMOC.

UWAGA : Instrukcja o pierwszej pomocy stanowi materiał o znaczeniu profilaktycznym i instruktażowym, ponieważ wystąpienie objawów czy zagrożenia wskutek narażenia ze strony wyrobu jest bardzo mało prawdopodobne. Materiały wyrobu nie powinny wywoływać żadnego z negatywnych efektów.

W udzielaniu pierwszej pomocy po zaistnieniu narażenia i przy wystąpieniu objawów powinna uczestniczyć co najmniej jedna przeszkolona osoba, mająca dostęp do apteczki zaopatrzonej w odpowiednie leki i sprzęt niezbędny przy niesieniu pierwszej pomocy. W stanach zagrożenia życia postępować dla resuscytacji krążeniowo-oddechowej : A (air) – powietrze : przywrócenie drożności dróg oddechowych i swobodny dopływ powietrza do płuc; B (breathing) –oddychanie, prowadzenie sztucznego oddychania metodą usta-usta; C (circulation) – krążenie, prowadzenie zewnętrznego masażu serca.

Narażenie przy wdychaniu:

1. Wyprowadzić poszkodowanego na świeże powietrze, rozluźnić odzież, ułożyć w pozycji półsiedzącej, zapewniając spokój,

2. W depresji oddechowej zastosować sztuczne oddychanie metodą bezpośredniego włączania powietrza z częstością 15 – 20 / minutę, metodą usta – usta, usta – nos lub za pomocą urządzeń mechanicznych, usunąć wszystkie ciała obce z jamy ustnej, unieść brodę, odchylić głowę maksymalnie do tyłu i włączać powietrze aż do uniesienia się klatki piersiowej. Powtarzać wentylację zgodnie z naturalnym rytmem oddychania.

3. Chronić poszkodowanego przed utratą ciepła.

4. W każdym przypadku wezwać lekarza.

Narażenie przez kontakt ze skórą:

Zdjąć odzież, zmyć powierzchnię skóry obfitą ilością wody (z mydłem – jeżeli nie zauważa się podrażnień czy zaczerwień). Nie stosować chemicznych środków zobojętniających. W przypadku wystąpienia podrażnień skóry – wskazana jest konsultacja dermatologa.

Narażenie przez kontakt z oczami:

Przemywać oczy wodą do picia pod niskim ciśnieniem, przy rozchylnych powiekach, przez około 10 minut. Nie stosować żadnych środków zobojętniających. Poszkodowany powinien być zbadany przez okulistę w ciągu 2 godzin od chwili wypadku.

Narażenie przez spożycie:

Natychmiast po połknięciu (w czasie 5 minut) poszkodowany powinien sam wywołać wymioty. Później nie wywoływać wymiotów. Ryzyko zachłyśnięcia się oparami rozpuszczalnika. Podać w każdym przypadku połknięcia około 150 ml płynnej parafiny, nie podawać innych napojów. Jeżeli poszkodowany jest nieprzytomny postępować jak w zatruciu inhalacyjnym i bezwzględnie pod opieką lekarza przetransportować karetką Pogotowia Ratunkowego do najbliższego ośrodka zatruc.

UWAGA : Zwykle najskuteczniejszym sposobem zapewnienia osobie poszkodowanej fachowej pomocy jest odwiezienie jej do dyżurującej placówki medycznej lub na pogotowie.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU.

Emalia ftalowa schnąca na powietrzu „Raftalux” zawiera w swoim składzie około 35% metoksypropanolu , który jest łatwopalny a jego opary tworzą z powietrzem mieszaninę wybuchową.

Postępowanie dotyczące lokalizacji pożaru :

- zawiadomić otoczenie o pożarze,
- usunąć z terenu zagrożonego wszystkie osoby nie biorące udziału w akcji ratowniczej,
- powiadomić najbliższe władze terenowe, Policję, Straż Pożarną, Jednostki Ratownictwa Chemicznego,

- nałożyć aparat izolujący drogi oddechowe, oraz odzież ochronną,
- zbiorniki zawierające substancje łatwopalne zagrożone działaniem wysokiej temperatury chłodzić wodą,
- nie gasić wypływającej palącej się cieczy,
- niewielki zlokalizowany pożar, gasić od strony nawietrznej.

Środki gaśnicze :

- piany odporne na alkohol,
- dwutlenek węgla,
- proszki gaśnicze,
- piasek,
- koce azbestowe,

woda – prądy rozproszone lub mgła.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU UWOLNIENIA.**Środki ostrożności:**

Usunąć źródła zapłonu; nie używać otwartego ognia.

Ograniczenie wycieku:

Likwidacja wycieku z opakowań przy pomocy opasek, korków, klinów itp. Opróżnianie uszkodzonych zbiorników do naczyń zapasowych lub uszkodzone opakowanie umieścić w opakowaniu awaryjnym.

Neutralizacja rozlewu:

Odizolować obszar rozlewu poprzez obwałowanie. Rozlaną substancję przysypać piaskiem lub materiałem porofirycznym. Całość zebrać do pojemników i przekazać do utylizacji przez spalanie.

7. POSŁUGIWANIE SIĘ I MAGAZYNOWANIE.**Posługiwanie się :**

Posługiwanie się wyrobem winno odbywać się przy zastosowaniu odzieży ochronnej roboczej, ochroną dróg oddechowych np. maski przemysłowej z pochłaniaczem do oparów (par) organicznych, a także ochrony oczu. W miejscu posługiwania się wyrobem (stosowania) należy zapewnić wentylację o dobrej skuteczności do kilku wymian na godzinę z wykorzystaniem urządzeń w wykonaniu przeciwwybuchowym.

Skuteczność kontrolować pomiarami stężeń substancji w powietrzu. Pracownikom zapewnić dostęp do urządzeń higieniczno – sanitarnych, dla utrzymania higieny osobistej.

Magazynowanie :

Wyrób przechowywać w oryginalnych, szczelnie zamkniętych, prawidłowo oznakowanych opakowaniach, w magazynie cieczy palnych, wyposażonym w instalację wentylacyjną i elektryczną w wykonaniu przeciwwybuchowym.

Opakowania chronić przed nagrzaniem. W magazynie przestrzegać zakazu palenia, używania otwartego ognia.

8. KONTROLA NARAŻENIA / OCHRONY OSOBISTE.

Rozwiązania techniczne :

Wentylacja naturalna (Infiltracja , Aeracja), szczególnie zalecana w postępowaniu się wyrobem w warunkach gospodarstwa domowego, mieszkania.

Wentylacja mechaniczna – ogólna; miejscowa, lokalizująca w wykonaniu przeciwwybuchowym.

Granice narażenia :

Najwyższe dopuszczalne stężenie w mg/m³ w zależności od czasu narażenia w ciągu zmiany

Nazwa składnika	NDS mg/m ³	NDSch mg/m ³	NDSP mg/m ³
Metoxypropanol (1-Metoxy-2-Propanol)	375(180)	-	-
Dowanol PMA-E (octan 2-metoxy-1-metyloetylu)	260	520	

Ochrony osobiste :

Drogi oddechowe – zapewnić odpowiednią wentylację. W przypadku niedostatecznej wentylacji stosować półmaski z wkładem (pochłaniaczem) par organicznych np. typ M – 3M (dawne M11)

Ręce – rękawice ochronne odporne na rozpuszczalniki organiczne.

Oczy – stosować okulary ochronne

Skóra i ciało – odzież ochronna z materiałów nie elektryzujących się, obuwie olejoodporne.

Inne informacje :

Ściśle przestrzegać zaleceń związanych ze stosowaniem wyrobu, a zawartych w „Kartach Informacji Technicznej Wyrobu”, a także temperatury stosowania wyrobu.

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYKOCHEMICZNE.

Stan fizyczny: ciecz

Barwa: biała

Zapach: charakterystyczny (od stosowanych rozpuszczalników), eterowy

Gęstość: g/cm³, najwyżej 1,35

Zawartość rozpuszczalników organicznych: % (m/m) – najwyżej 37

Rozpuszczalność w: węglowodorach aromatycznych, ketonach, estrach.

Temp. zapłonu: 31° C (co najmniej)

Granice wybuchowości w powietrzu : Metoxypropanol (1-Metoxy-2-Propanol)

– dolna 3,0 % obj., górna 12 % obj. (warunki normalne)

– dolna 1,5 % obj., górna 13,7 % obj. (150° C)

okres gwarancji - 18 miesięcy licząc od daty produkcji

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ.

Warunki których należy unikać:

Przechowywać w opakowaniach oryginalnych, w temperaturze 5 – 25° C, chronić przed promieniami słonecznymi i źródłami ciepła, oraz urządzeniami i narzędziami iskrzącymi.

Substancje których należy unikać:

Silne utleniacze.

Niebezpieczne produkty spalania:

Tlenek, dwutlenek węgla, duszący dym

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE.

Działanie toksyczne, szkodliwe :

Rozpuszczalnik zawarty w wyrobie nie wywołuje toksyczności ostrej na niepokojącym poziomie.

Objawy zatrucia ostrego :

Narażenie na pary w bardzo dużych stężeniach wywołuje podrażnienie górnych dróg oddechowych, oczu. W wysokich stężeniach działają narkotycznie powodując zawroty głowy, mdłości, wymioty, arytmie serca.

Zatrucie drogą pokarmową powoduje nudności, biegunkę, wymioty oraz objawy jak w zatruciu oddechowym.

Objawy zatrucia przewlekłego :

Nie znane są doniesienia kliniczne (MSDS ARCOSOLV – PM SOLVENT) o efektach toksycznych przy narażeniu długotrwałym, przy zalecanym postępowaniu się wyrobem.

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE.

Dopuszczalne stężenie zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym :

<u>Obszary chronione / specjalnie chronione</u>	<u>METOXYPROPANOL</u>
Dopuszczalne stężenie, w ciągu 30 min. (D ₃₀), mg / m ³	brak danych
Średniodobowe (D ₂₄), mg / m ³	brak danych
Średnioroczne (D _a), mg / m ³	brak danych

Obserwowano wpływ narażenia inhalacyjnego na szczury w okresie około 3 miesięcy przy stężeniu około 3000 ppm, efekt toksyczny był nie zauważalny (ARCOSOLV PM).

Dopuszczalne stężenie zanieczyszczeń, dawki dla wodnych organizmów zwierzęcych i roślinnych :

Toksyczność ostra LC ₅₀	METOKSYPROPANOL	DOWANOL PMAE
dla ryb – troć	> 5 mg/l (24 h)	ptół 161 mg/l
dla skorupiaków – rozwielitka (Daphnia magna)	-	408 mg/l
dla roślin wodnych – glony (Chlorella)	-	powyżej 100 mg/l

Nie obserwuje się toksyczności względem organizmów wodnych. Stężenie rozpuszczalnika w wodach powierzchniowych nigdy nie osiągnie stężenia toksycznego (nieograniczona rozpuszczalność w wodzie).

Uwaga :

Metoxypropanol i Dowanol PMAE są rozpuszczalnikami łatwo biodegradowalnymi.

13.POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI.

Odpady z produkcji, przygotowania obrotu i stosowania oraz usuwania farb i lakierów posiadają **Kod odpadu:** - 08 01 11 ; Odpady te są niebezpieczne.

Powinny być gromadzone w szczelnie zamkniętych pojemnikach, unieszkodliwiane poprzez przekształcenie termiczne np. w procesie spalania odpadów niebezpiecznych.

Metalowe opakowania, po opróżnieniu, przekazywać na złom.

14.INFORMACJE TRANSPORTOWE.

Numer rozpoznawczy materiału UN (ONZ): 1263
Numer rozpoznawczy zagrożenia: 30
Kategoria transportowa: 3
Instrukcje pakowania: P001, IBC03, LP01, R001

Klasyfikacja materiałów niebezpiecznych wg RID / ADR:

- klasa 3
- kod klasyfikacyjny F1
- nalepka ostrzegawcza : 3

- grupa pakowania III

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE UREGULOWAŃ PRAWNYCH.

Wyrób zawiera :

Metoxypropanol

Kategoria niebezpieczeństwa :

X_n – preparat łatwo palny

Rodzaj zagrożenia :

R10 – produkt łatwo palny..

R66 - powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie - skóry.

R67 - pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.

Prawidłowe (bezpieczne) postępowanie z wyrobem :

S 2 – chronić przed dziećmi.

S 24 – unikać zanieczyszczenia skóry.

S36 - nosić odpowiednią odzież ochronną.

S 42 – podczas malowania natryskowego stosować odpowiednie środki ochrony dróg oddechowych (półmaska z pochłaniaczem 3M),

S 51 – stosować tylko w dobrze wentylowanych pomieszczeniach.

Krajowe uregulowania prawne:

Kodeks Pracy DZIAŁ DZIESIĄTY- BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY

Rozdział V Substancje chemiczne oraz procesy pracy szczególnie szkodliwe dla zdrowia lub niebezpieczne oraz akty pochodne w tym m.in.:

1. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 03.07.2002r. w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz.U. nr 140 poz.1171)
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02.09.2003r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. nr 171 poz.1666)
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02.09..2003r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz.U. nr 173 poz.1679)
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02.09.2003 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz.U. nr 199 poz.1948 oraz Załącznik do nr 199, poz. 1948 z dnia 02.09.2003)
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27.09.2001r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. nr 112 poz.1206)
6. Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 5.11.1991r. w sprawie klasyfikacji wód oraz warunków, jakim powinny odpowiadać ścieki wprowadzane do wód lub do ziemi (Dz.U. nr 116 poz. 503)
7. Ustawa z dnia 27.04.2001r. o odpadach (Dz.U. nr 62 poz. 628, Dz.U. nr 100 poz. 1085 oraz z 2002r. Dz.U.nr 41 poz. 365, Dz.U. nr 113 poz. 984, Dz.U. nr 199 poz. 1671 oraz z 2003r. Dz.U. nr 7 poz. 78)
8. Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29.11.2002r w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. Nr 217 poz.1833)
9. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26.09.1997r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (tekst jednolity Dz.U. nr 169 poz. 1650 z 2003r.)
10. Ustawa z dnia 11.01.2001r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11 poz.84) ze zmianami Dz.U. nr 100 poz. 1085, nr 123 poz. 1350, nr 125 poz.1367 oraz z 2002r. Dz.U. nr 135 poz.1145, nr 142poz.1187, nr 189 poz. 1852 z 17.10.2003 r, oraz 2004r Dz.U.Nr121poz.,1263.
11. Umowa Europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych ADR.
12. Ustawa z dnia 28.10.2002r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. nr 199 poz.1671)
13. Ustawa z dnia 11.05.2001r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U. Nr 63 poz. 638,z 2003r. Dz.U. Nr 7 poz. 78), nr 11 poz. 97 z 18.12.2003 r

16. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE.

Pracownicy zatrudnieni przy wytwarzaniu, transporcie, magazynowaniu, stosowaniu wyrobu winni być poinformowani o szkodliwym oddziaływaniu wyrobu i jego składników, a także przeszkoleni w niezbędnym zakresie.

Informacje w zakresie doradztwa technicznego, przeznaczenia, stosowania i aplikacji wyrobu można uzyskać w Dziale Marketingu Radomskiej Fabryki Farb i Lakierów S.A. tel.:(048)36-71-954,-71-914,-71-980.

Informacje przekazane w karcie wynikają z obecnego stanu wiedzy i doświadczeń w obsłudze produktu. Użytkownik produktu jest zobowiązany do śledzenia zmian zachodzących w regulacjach dotyczących legislacji. Informacje zostały podane w dobrej wierze i RAFIL SA nie bierze odpowiedzialności za sposób ich wykorzystania, ponieważ wyłącznie użytkownik odpowiada za zachowanie środków ostrożności przy obchodzeniu się z produktem, a także fakt, że sposób użytkowania produktu jest poza naszą kontrolą.

**Nr telef. alarmowego organu doradczego Krajowego Centrum Informacji
Toksykologicznej w Łodzi: (042) 657-99-00**

Dane źródłowe:

1. Załącznik do rozp.MZ z dn. 2 września 2003 (Dz.U. nr 199 poz 1948) - *Wykaz substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem*
2. Załącznik do rozp. MZ z dn.2 września 2003 (Dz.U. nr 171 poz 1666) – *w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych*
3. Rozporządzenie MZ z dn. 2 września 2003 (Dz.U. nr 173 poz 1679) *w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych*
4. Rozp. MPiPS z dn.29.11.2002 (Dz.U.02-217-1833) *w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy ,*
5. Rozp MŚ z dnia 6 czerwca 2002 *w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu, alarmowych poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz marginesów tolerancji dla dopuszczalnych poziomów niektórych substancji* (Dz.U 87 poz 796)
6. Umowa europejska ADR.
7. Dane zawarte w kartach charakterystyki substancji i preparatów wchodzących w skład preparatu
8. Ustawa Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001
9. Ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001
10. Rozporządzenie MŚ z dnia 27 września 2001 *w sprawie katalogu odpadów*

Kartę opracowała Ewa Stępień